

ZA 19.10.19 - CONCERTZAAL

BELGIAN NATIONAL ORCHESTRA

O.L.V. MICHAEL SCHØNWANDT

**KHATIA
BUNIATISHVILI** PIANO

Nordic Symphonic Night

CCHA.BE

ZA 19.10.19 - CONCERTZAAL

BELGIAN NATIONAL ORCHESTRA

O.L.V. MICHAEL SCHØNWANDT

KHATIA
BUNIATISHVILI PIANO

Nordic Symphonic Night

PROGRAMMA

Jean Sibelius ⁽¹⁸⁶⁵⁻¹⁹⁵⁷⁾

Karelia Suite, op. 11

Edvard Grieg ⁽¹⁸⁴³⁻¹⁹⁰⁷⁾

Concerto voor piano en orkest in la klein, op. 16

Allegro molto moderato

Adagio

Allegro moderato e marcato

pauze

Carl Nielsen ⁽¹⁸⁶⁵⁻¹⁹³¹⁾

Symfonie nr. 4, op. 29 'Det uuds lukkelige' ('De onblusbare')

ONBLUSBAAR

Hoe verder we naar het Noorden reizen, hoe korter de dagen worden. Tijdens de Poolnacht komt de zon wekenlang niet boven de horizon uit. Boven de poolcirkel is de aarde dan constant gehuld in een mysterieus donkerblauw schijnsel. Zou dit fenomeen de toverachtige composities van vele Scandinavische componisten beïnvloeden? Pianiste Khatia Buniatishvili brengt licht tijdens onze lange en donkere dagen met het *concerto in a mineur* van Edvard Grieg.

Jean Sibelius, *Karelia Suite*

"You couldn't hear a single note of the music – everyone was on their feet cheering and clapping" (Jean Sibelius in een brief gericht aan zijn broer Christian)

Karelië is een Finse regio die gedeeltelijk ingesloten is in Rusland. Het zou ook de bakermat van de Finse cultuur zijn. De Russische inmenging in deze regio leidde tot het ontstaan van een (micro) nationalistische beweging. Sibelius heeft zijn anti-Slavische gevoelens nooit verborgen, dus nam hij snel de opdracht voor dit opus aan. De *Karelia-suite* (op. 11) bestaat uit 3 schilderijen. In het corpus van Sibelius wordt het voorafgegaan door *Karelia Overture* (op. 10). Deze 2 werken vormen, samen met de schilderijen 4 tot 8 en twee intermezzo's, de Kareliamuziek. De geschiedenis leert ons dat Sibelius deze laatste tegelijk met zijn 8ste symfonie in 1945 verbrandde. Pas in de jaren zestig van de vorige eeuw werd het werk gereconstrueerd.

Precisie in de eenvoud: de muziek van Edvard Grieg

De faam van Edvard Hagerup Grieg berust op een handvol werken, waarvan het *Pianoconcerto in a* en de beide Suites uit de toneelmuziek voor *Peer Gynt* de twee onverwoestbare klassiekers zijn.

Grieg dankt zijn historische betekenis in de eerste plaats aan zijn bijdrage tot de ontwikkeling van muziek in Scandinavië, in Noorwegen in het bijzonder. Toch doen we hem onrecht als we zijn betekenis daartoe beperken. De Noorse inspiratie vormt niet het zwaartepunt in

zijn creativiteit. In de toneelmuziek voor *Peer Gynt* komen meerdere folkloristische stukken voor - vooral bij de taferelen uit Ibsens fantasierijke drama die zich in Noorwegen afspelen. In de stukken die Grieg heeft uitgekozen voor de twee bekende orkestsuites, blijft de Noorse folklore eerder beperkt.

Dit geldt ook voor het *Pianoconcerto in a*. In het laatste deel hebben analytici sporen van de halling - een Noorse volksdans - en imitaties van het rurale vioolspel ontdekt. Ondanks deze folklorismen is het Pianoconcerto in essentie een mainstream Europese compositie, die de invloed van zijn gedegen conservatoriumopleiding in Leipzig niet verbergt, toen het bolwerk van de Duitse romantische stijl.

Grieg verdient zijn plaats in het pantheon door zijn bijzonder talent voor precisie in de eenvoud. De kwaliteit van het Pianoconcerto schuilt in dat specifieke vermogen om een vrij eenvoudig herkenbare structuur te verzoenen met een grote variëteit in romantische uitdrukking. De uitwisseling tussen piano en orkest is van een subtiliteit die weinig pianoconcerti uit dezelfde periode kunnen voorleggen. De dialogen met de solistische blazers en de schakeringen van de pianoklank zijn bijzonder vindingrijk. Het originele idee om het eerste deel te beginnen met een heroïsch gebaar op de piano brengt het instrument meteen op de voorgrond. De reprise van het openingsgebaar op het einde brengt eenheid in de structuur. Het tweede deel is een prachtig *Adagio* op een diepgevoelige, bij momenten elegische melodie, waarop Grieg een patent bezat. De poëtische suggestie in het pianospel maakt dit *Adagio* terecht tot een hoogtepunt in de romantische pianoliteratuur. Het *Pianoconcerto in a* is een vroeg werk. Grieg componeerde het in 1868, enkele jaren na zijn studie in Leipzig bij Ignaz Moscheles. Edmund Neupert voerde het voor het eerst uit in Kopenhagen in 1869. De Noorse première in Oslo (toen Christiania geheten) volgde in 1869.

Carl Nielsen, Het Onuitblusbare

Grote duisternis hing niet alleen over onze noorderburen, maar over heel Europa toen Carl Nielsen zijn *vierde symfonie* schreef in 1916. De Eerste Wereldoorlog wierp een jarenlange schaduw over Europa.

Toch gaf hij zijn werk de hoopvolle titel *Det Uudslukkelige*, ofwel *Het Onuitblusbare*, waarmee hij doelt op de 'elementaire wil om te leven.' Een onuitblusbaar streven om door te gaan en ondanks alles proberen de utopie te bereiken. Het is deze oerkracht die zijn muziek voortstuwt en een lichtpunt biedt in donkere tijden.

KHATIA BUNIATISHVILI

Khatia Buniatishvili, geboren in 1987 in Georgië, begon op 3-jarige leeftijd met pianospelen, gaf haar eerste concert met het Tbilisi Chamber Orchestra op 6-jarige leeftijd en trad op 10-jarige leeftijd op in het buitenland. Ze studeerde in Tbilisi bij Tengiz Amiredjibi en vervolmaakte zich in Wenen bij Oleg Maisenberg. Ze maakte haar Amerikaanse debuut in 2008 in Carnegie Hall in New York. Sindsdien heeft ze opgetreden op de Hollywood Bowl, iTunes festival, BBC Proms, Salzburg, Verbier, Menuhin Festival Gstaad, La Roque d'Anthéron, Klavier-Festival Ruhr, 'Progetto Martha Argerich', en in de grootste zalen: Carnegie Hall New York, Walt Disney Concert Hall Los Angeles, Royal Festival Hall Londen, Musikverein en Konzerthaus Wenen, Concertgebouw Amsterdam, Philharmonie Berlijn, Philharmonie de Paris en Théâtre des Champs-Élysées, Scala Milaan, Fenice Venetië, Palau de la Música Catalana Barcelona, Victoria Hall Genève, Tonhalle Zürich, Rudolfinum Praag, Shanghai Grand Theater, Beijing NCPA, Mumbai NCPA, Tokyo Suntory Hall, Singapore Esplanade Theatre, enz. Ze werkte samen met internationale orkestleiders als Maestro Zubin Mehta, Plácido Domingo, Kent Nagano, Neeme Järvi, Paavo Järvi, Yannick Nézet-Séguin, Mikhail Pletnev, Vladimir Ashkenazy, Semyon Bychkov, Myung-whun Chung, enz.

In de afgelopen seizoenen was Khatia betrokken bij verschillende projecten: een liefdadigheidsconcert voor Syrische vluchtelingen ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van de Verenigde Naties, een liefdadigheidsconcert in Kiev voor gewonden in antiterroristische gebieden, een *To Russia with Love*-concert voor de mensenrechten in Rusland en deelname aan de DLD-Women Conference. Khatia werkte mee aan het album *A Head Full Of Dreams* van de rockband Coldplay. Khatia was twee keer ECHO Klassik-winnaar in Berlijn in 2012 en 2016, voor haar album *Liszt* en voor *Caleidoscope*. Onlangs nam ze Rachmaninoffs concerten 2 en 3 op met het Tsjechisch Filharmonisch Orkest onder leiding van Paavo Järvi (Sony Classical).

MICHAEL SCHØNWANDT

Michael Schønwandt werd geboren in Kopenhagen en studeerde er piano, theorie en compositie aan de Royal Academy of Music in Londen. Sinds 1979 dirigeert hij regelmatig voor de Koninklijke Deense Opera en was hij muzikdirecteur van het gezelschap in de periode van 2000 tot 2011. Eerder was hij onder meer chef-dirigent van het Nederlands Radio Kamer Filharmonisch Orkest en van het Berlijns Symfonie Orkest en hoofdgastdirigent van de Munt, Brussel, het Deens Nationaal Radio Symfonie Orkest en het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen. Hij is hoofd-gastdirigent van de Staatsopera van Stuttgart.

Schønwandt trad op als gastdirigent voor toonaangevende operagezelschappen, waaronder de Parijse Opéra, de Weense Staatsopera, de Deutsche Oper Berlin en op het Festival van Beieren, met repertoire van onder andere Mozart, Verdi, Wagner, Tsjajkovski, Richard Strauss, Berg en Janáček. Hij leidde alle grote Europese orkesten en dirigeerde wereldpremières van vele werken, waaronder Henzes *Derde Violconcert*, Kurtágs *Concertante* en Poul Ruders' opera's *The Handmaid's Tale* en *Dancer in the Dark*. Zijn opnames omvatten de volledige Nielsen-symfonieën en –concerto's.

OM NAAR UIT TE KIJKEN

zo 03 nov 2019 - 15 u - concertzaal

ANIMA ETERNA BRUGGE o.l.v. Jos Van Immerseel
THOMAS E. BAUER BARITON

Wolf, Mahler & Brahms

Een programma met het onvergetelijke Adagietto: een liefdeslied zonder woorden. Wie ooit de film Death in Venice zag weet wat dit stuk met je emoties doet. De Lieder eines fahrenden Gesellen leiden recht naar het hart van Mahlers universum. Geschrankt door intieme liederen van Wolf en een typische brahmsiaanse symfonie wordt dit een concertavond als één groot crescendo, van dramatische aubade tot symfonisch summum.

Hugo Wolf

Nimmersatte Liebe

Lebe Wohl

Der Feuerreiter

Gustav Mahler

Adagietto (uit de 5de Symfonie)

Lieder eines fahrenden Gesellen

Johannes Brahms

Symfonie Nr. 1 do klein op. 68

HET VOLLEDIGE PROGRAMMA OP **ccha.be**